

Most Worshipful, Most Illustrious Grand Masters,
Most Worshipful, Most Illustrious Grand Mistresses,

All dignitaries sitting in the East,
Dear Sisters and Brothers,

In the name of all Brothers and Sisters of the Liberal Grand Lodge of Serbia, I welcome you to our closing ceremony of our Convent 2025, and thank you for honoring us with your presence and support. I strongly believe that our mutual visitations, interactions, and communications strengthen the Chain of Union of honorable Brotherhood and enable us to streamline our actions for the benefit of our Brotherhood and of the humankind in general.

Let me to continue my speech in Serbian, all dignitaries can follow it in English in the material that has been provided to you

Nakon trideset i pet godina od ponovnog uspostavljanja masonerije u Srbiji, sa zadovoljstvom mogu reći da je srpska masonerija sada na čvrstim temeljima. Naravno, od njenog ponovnog buđenja 1990. godine, prošla je kroz krize i promene, što je normalno u procesu stvaranja, rasta i obrazovanja prave i zdrave masonske zajednice. Ali moram da kažem, bez skromnosti, da je stvaranje Liberalne Velike Lože Srbije bio jedan od veoma važnih trenutaka u razvoju masonerije u Srbiji.

Globalne krize „globalnog sela“, sa kojima se danas suočavamo, kao i mnoge prethodne, istovremeno su političke, ekonomske i socijalne, ali iznad svega, one su krize morala. Glavni uzrok i koren većine kriza je uvek nedostatak morala u društvu na svim nivoima. Događaji u svetu, a posebno u Srbiji, dokazuju da društvo ne može prevazići političke i ekonomske probleme bez moralne obnove, koja je glavni preduslov za sve drugo. Stoga, mnogi bi mogli cinično da pitaju: „Koja je cena morala?“

Svaka osoba sa osnovnim osećajem morala bi na ovo pitanje da odgovori na isti način – moral ne košta ništa; naprotiv, on je neprocenjiv, ili drugim rečima, njegova cena je neizmerna. Međutim, materijalna šteta koju pojedinac ili društvo u celini trpe zbog nedostatka morala u bilo kojoj

organizovanoj zajednici je merljiva i može se izraziti u finansijskim i ekonomskim terminima. Zapravo, moderna politička nauka ima dve definisane kategorije u svojim teorijama: „etika ekonomije“ i „ekonomija etike“.

Priroda i karakter masonerije, njeni osnovni principi, istorija i tradicija, istorija masonerije u svetu i u Srbiji – u suštini, svo masonsko nasleđe koje nam je preneseno – postavlja pitanje pred svakog masona svakog jutra: U ovom vremenu kriza i značajnih moralnih i društvenih izazova, šta sam uradio juče, šta radim danas, i šta ću uraditi sutra za sopstvenu korist, korist svojih bližnjih i naše društvo? U tom procesu moramo shvatiti da uspeh naše društvene misije ne može doći samo od naših dobrih dela. Ključ je u postavljanju pozitivnih primera koji će na kraju inspirisati i motivisati ljude oko nas u profanom svetu.

Za nas kao masona, važnije je da usmerimo svoju kreativnu energiju da služimo drugima i zajedničkom dobru društva nego da stičemo lično materijalno bogatstvo ili pozicije moći. Samo kada nesebično koristimo svoju energiju i radimo za opšte dobro, postićemo najbolje rezultate. Znamo da je osnovni uslov da pojedinac postigne ličnu slobodu, dostojanstvo, sreću i ispunjenje – da živi u društvu u kojem svi imaju jednake mogućnosti da uživaju u tim privilegijama.

Ovaj koncept moralnog napretka, usađen u temelje masonerije i nadam se u temelje svakog dobrog čoveka, stavlja na nas obavezu u ovim izazovnim vremenima političkih, ekonomskih i društvenih kriza širom sveta – da budemo hrabri, snažni i posvećeni u suočavanju sa svim izazovima i problemima društva. Ne smemo se plašiti da se usprotivimo ili delujemo za pravu stvar i ne smemo da se povlačimo pred bilo kojim izazovima, jer je samo kroz akciju moguće rešiti probleme i pomoći napretku čovečanstva.

Istorija nas uči da je u ekonomskim siromašnim društvima poput Srbije veoma teško održati humane standarde života i socijalnu pravdu. Obično, raspodela bogatstva samo garantuje da će siromašni postati još siromašniji. Kao građani, a posebno kao masoni, ne možemo da zatvorimo oči i ignorišemo očigledne probleme društva kao što su korupcija, socijalna nepravda, nezaposlenost, siromaštvo i beznađenje života za mnoge. Zapravo, naša je dužnost da progovorimo i podržimo sve aktivnosti koje imaju za cilj da nađu rešenja za ove probleme i prevaziđu ih. Ne možemo biti srećni i ispunjeni pojedinci ako živimo u siromašnom društvu.

U vezi s tim, ne možemo zanemariti činjenicu da siromaštvo nije izazvano prirodnim katastrofama. Naprotiv, siromaštvo je rezultat ekonomske nepravde i pohlepe onih koji poseduju i upravljaju ekonomskim resursima, koji nisu uspeali da ugrade etičke norme u svoje poslovne strateške planove i programe. Nivo ekonomskog i tehnološkog razvoja svakog društva je direktno proporcionalan stanju poslovne etike i morala.

Naša velika dužnost, kao masona, jeste da uložimo maksimalan napor u očuvanje i jačanje masonskih ideala, sa osnovnim ciljem unapređenja i poboljšanja naših društava uopšte. Uveren sam da se svi slažemo da je ovo značenje i svrha naše misije u svim vremenima i okolnostima. Bez obzira na snagu naših moralnih principa i spremnost da radimo najbolje što možemo, da bismo uspeali, Liberalna Velika Loža Srbije mora stalno da radi na povećanju svog članstva. Realizovanje naše misije na nacionalnom nivou biće efikasnije i delotvornije ako više Braće i Sestara bude radilo zajedno u kamenolomima istovremeno.

Verujem da delim mišljenje moje Braće i Sestara kada kažem da smo posvećeni i imamo dovoljno snage i spremnosti da završimo svoj posao, bez kojeg masonerija ne bi imala smisla.

Kada govorimo o našoj spremnosti i sposobnostima da ispunimo našu misiju u ovim složenim vremenima, potrebno je naglasiti povezanost naše misije, ciljeva, javnih aktivnosti i unutrašnjeg rada. Kada govorimo o solidarnosti, pravdi, istini i ljubavi prema drugima, moramo stalno preispitivati sebe i naše napore koristeći alate masonerije, jer naš Unutrašnji Hram i Hram Čovečanstva mogu se podići samo korišćenjem savršenih kamena postavljenih pod pravim uglom. Bez toga, naša gradnja neće uspeti.

Masonerija je zasnovana na univerzalnim principima i vrednostima, koje je filozof Emanuel Kant definisao kao „moralni zakon“ koji je univerzalni i bezvremenski. Prema Sokratovim rečima, svaki ljudsko biće ima centar unutar sebe, a čitav svet je centriran u čoveku jer je njegova svest o sebi centar njegovog razumevanja Stvaranja. Ovo je ključni deo naše priče o masonskom moralu.

Slično tome, istorija masonerije u Srbiji dokazuje moralnu snagu i značaj solidarnosti među Braćom i Sestrama. Bez Bratske podrške Braće i Sestara drugih obedijencija iz Srbije i širom Evrope, ovaj proces obnove ne bi bio uspešan.

Samo poštovanjem univerzalnih masonskih principa unutar naših nacionalnih i međunarodnih organizacija možemo se pridružiti drugim masonima širom sveta u zajedničkom cilju izgradnje univerzalnog Hrama čovečanstva. U ovom kontekstu, moramo razvijati, preispitivati i održavati naša unutrašnja pravila, rituale i propise, čija je osnovna svrha izgradnja naše discipline, odgovornosti i međusobnog poštovanja. Samo primenom ovih alata i cementa naših moralnih vrednosti možemo završiti naš Hram.

Ne možemo zaustaviti izgradnju našeg Hrama. Kao što kaže Elijas Levi, „Sve što se uradi u svetu neće imati smisla ako rad na Hramu ne bude završen.“

Tokom posvećenja novog Masonskog Hrama u Beogradu 1931. godine, zamenik Velikog Majstora Velike Lože „Jugoslavija“, Dušan Milićević, između ostalog, je rekao: „Neka ovo spokojno svetilište bude mesto gde se istražuje istina, vrši pravda, gde slobodne misli cvetaju, karakteri se jačaju i gde se neguje i obrazuje mlada masonska generacija za velika dela.

Neka moćne melodije uvek odjekuju ispod ovih lukova, u idealnoj harmoniji, ponovo spajajući čiste ljudske duše i podižući ih do svetlih visina, gde ljudski duh, oslobođen svih profanih i štetnih uticaja, slobodno korača u potrazi za našim najuzvišenijim idealima. Neka sva braća, ujedinjena u ljubavi i čvrstoj harmoniji, udruže svoje napore i nastoje da svuda i uvek pamte i znaju: da mi, kao masoni Jugoslavije, zamišljamo i ostvarujemo naše masonske aktivnosti isključivo i uvek za sreću i napredak naroda i zemalja kojima pripadamo, i pritom idemo u korak sa svim onima koji su iskreno i verno posvećeni obezbeđivanju trajnog mira i istinske sreće za čitav ljudski rod.”

Sledimo ovu inspirativnu izjavu našeg Brata Dušana Milićevića.

Rekao sam.